



Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (negyedik tanács)

2014. március 27.*

„Előzetes döntéshozatal iránti kérelem — Jogszabályok közelítése — Szerzői jog és szomszédos jogok — Információs társadalom — 2001/29/EK irányelv — Filmalkotásokat a szerzői vagy szomszédos jogok jogosultjainak engedélye nélkül hozzáférhetővé tevő weboldal — 8. cikk, (3) bekezdés — A »harmadik személyek által szerzői jog vagy szomszédos jogok megsértése céljából igénybe vett szolgáltatásokat nyújtó közvetítő szolgáltatók« fogalma — Internet-hozzáférést nyújtó szolgáltató — Az internet-hozzáférést biztosító szolgáltató számára valamely weboldalhoz az ügyfelei részére történő hozzáférés nyújtását megtiltó ideiglenes intézkedés — Az alapvető jogok mérlegelése”

A C-314/12. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet az Oberster Gerichtshof (Ausztria) a Bírósághoz 2012. június 29-én érkezett, 2012. május 11-i határozatával terjesztett elő az előtte

a **UPC Telekabel Wien GmbH**,

és

a **Constantin Film Verleih GmbH**,

a **Wega Filmproduktionsgesellschaft mbH** között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (negyedik tanács),

tagjai: L. Bay Larsen tanácselnök, K. Lenaerts, a Bíróság elnökhelyettese, a negyedik tanács tagjaként eljáró bíró, M. Safjan, J. Malenovský (előadó) és A. Prechal bírák,

főtanácsnok: P. Cruz Villalón,

hivatalvezető: A. Impellizzeri tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra, és a 2013. június 20-i tárgyalást követően,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- a UPC Telekabel Wien GmbH képviseletében M. Bulgarini és T. Höhne Rechtsanwälte,
- a Constantin Film Verleih GmbH és a Wega Filmproduktionsgesellschaft mbH képviseletében A. Manak és N. Kraft Rechtsanwälte,
- az osztrák kormány képviseletében A. Posch, meghatalmazotti minőségben,

* Az eljárás nyelve: német.

- az olasz kormány képviselőjében G. Palmieri, meghatalmazotti minőségben, segítője: W. Ferrante avvocato dello Stato,
 - a holland kormány képviselőjében C. Schillemans és C. Wissels, meghatalmazotti minőségben,
 - az Egyesült Királyság Kormányának képviselőjében L. Christie, meghatalmazotti minőségben, segítője: S. Malynicz barrister,
 - az Európai Bizottság képviselőjében J. Samnadda és F. W. Bulst, meghatalmazotti minőségben,
- a főtanácsnok indítványának a 2013. november 26-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,
meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az információs társadalomban a szerzői és szomszédos jogok egyes vonatkozásainak összehangolásáról szóló, 2001. május 22-i 2001/29/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 167., 10. o.; magyar nyelvű különkiadás 17. fejezet, 1. kötet, 230. o.) 5. cikke (1) bekezdésének, 5. cikke (2) bekezdése b) pontjának és 8. cikke (3) bekezdésének, valamint az uniós jog által biztosított egyes alapvető jogoknak az értelmezésére irányul.
- 2 A kérelmet az egyrészről a UPC Telekabel Wien GmbH (a továbbiakban: UPC Telekabel), másrészről a Constantin Film Verleih GmbH (a továbbiakban: Constantin Film) és a Wega Filmproduktionsgesellschaft mbH (a továbbiakban: Wega) között folyamatban lévő azon peres eljárásban terjesztették elő, amelynek tárgya egy arra irányuló kérelem volt, hogy az előbbi kötelezzék arra, hogy ügyfelei részére blokkolja a hozzáférést az utóbbiak egyes filmalkotásait engedélyük nélkül hozzáférhetővé tevő weboldalhoz.

Jogi háttér

Az uniós jog

- 3 A 2001/29 irányelv (9) és (59) preambulumbekkezdése kimondja:

„(9) A szerzői jog és szomszédos jogok harmonizációjának a magas szintű védelemből kell kiindulnia, tekintve hogy ezek a jogok elengedhetetlenek a szellemi alkotáshoz. [...] A szellemi tulajdon ennek megfelelően a tulajdon részeként nyert elismerést.

[...]

(59) A digitális környezetben különösen a közvetítő szolgáltatók által nyújtott szolgáltatásokat használhatják fel harmadik személyek jogsértő tevékenységhez. Sok esetben ezek a szolgáltatók vannak leginkább abban a helyzetben, hogy a jogsértésnek véget vethessenek. Az egyéb rendelkezésre álló szankciók és jogorvoslati lehetőségek mellett a jogosultaknak tehát meg kell adni a lehetőséget, hogy kérelmezhessék az ideiglenes intézkedést olyan közvetítő szolgáltatókkal szemben, akik valamely harmadik fél jogsértését egy védelem alatt álló mű vagy más teljesítmény tekintetében hálózaton közvetítik. [...] Az ilyen ideiglenes intézkedések feltételeit és módját a tagállamok nemzeti joga határozza meg.”

- 4 Az említett irányelv „Hatály” című 1. cikke az (1) bekezdésében így rendelkezik:

„Ezen irányelv tárgya a szerzői jog és a szomszédos jogok védelme a belső piac keretében, különös tekintettel az információs társadalomra.”

- 5 Ugyanezen irányelv „A művek nyilvánossághoz közvetítésének, valamint a védelem alatt álló egyéb teljesítmények nyilvánosság számára történő hozzáférhetővé tételének joga” című 3. cikke a (2) bekezdésében a következőket mondja ki:

„A tagállamok biztosítják a nyilvánosság számára hozzáférhetővé tétel engedélyezésének, illetve megtiltásának kizárólagos jogát akár vezetékes akár vezeték nélküli, illetve oly módon történő hozzáférhetővé tétel esetében is, amikor a nyilvánosság tagjai a hozzáférés helyét és idejét egyénileg választhatják meg:

[...]

- c) a filmek első rögzítése előállítói számára filmjeik eredeti és többszörözött példányai tekintetében;

[...]”

- 6 A 2001/29 irányelv „Szankciók és jogorvoslatok” című 8. cikke a (3) bekezdésében kimondja:

„A tagállamok biztosítják, hogy a jogosultak kérelmezhessék az ideiglenes intézkedést olyan közvetítő szolgáltatókkal szemben, akiknek a szolgáltatásait harmadik személy szerzői jog vagy szomszédos jogok megsértése céljából veszi igénybe.”

Az osztrák jog

- 7 A 2003. évi új szerzői jogi törvénnyel (Urheberrechtsgesetz-Novelle 2003, BGBl. I., 32/2003. sz.) módosított, a szerzői jogról szóló, 1936. április 9-i törvény (Urheberrechtsgesetz, BGBl. 111/1936. sz.; a továbbiakban: UrhG) 18a. §-ának (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„A szerző kizárólagos joga a mű közönség számára való – vezetékes vagy vezeték nélküli – hozzáférhetővé tétele, oly módon, hogy az érintettek a hozzáférés helyét és idejét szabadon választhatják meg.”

- 8 Az UrhG 81. §-ának (1) és (1a) bekezdése ekként rendelkezik:

„(1) Akit az e törvényre alapított kizárólagos jogában megsértettek, vagy aki ilyen jogsértéstől tart, keresetet indíthat a jogsértés abbahagyására kötelezés iránt. A vállalkozás tulajdonosa is perelhető, amennyiben a jogsértést alkalmazottja vagy megbízottja a vállalkozás működése során követte el, vagy ennek lehetősége fennáll; a 81. § (1a) bekezdése értelemszerűen alkalmazandó.

(1a) Ha az, aki az ilyen jogsértést elkövette, vagy akinek részéről ilyen jogsértés elkövetése fenyeget, ehhez közvetítő szolgáltató szolgáltatásait vette igénybe, akkor ez utóbbi is perelhető az (1) bekezdés alapján a jogsértés abbahagyása érdekében. [...]”

- 9 A végrehajtási eljárásokról szóló törvény 355. §-ának (1) bekezdése így rendelkezik:

„A végrehajtást úgy kell foganatosítani valamely cselekmény abbahagyására vagy valamely cselekmény elvégzésének túszerzésére kötelezett személlyel szemben, hogy az egyes jogsértések miatt a végrehajtható okirat végrehajthatóvá válását követően a végrehajtást elrendelő bíróság a végrehajtás engedélyezése

alkalmával kérelemre pénzbírságot szab ki. A végrehajtást elrendelő bíróság kérelemre minden egyes további jogsértés miatt további pénzbírságot vagy összesen egy évig terjedő szabadságvesztést szabhat ki. [...]”

- 10 A kérdést előterjesztő bíróság által az előzetes döntéshozatal iránti kérelemben kifejtett magyarázatokból az derül ki, hogy a végrehajtási eljárás szakaszában az a személy, akivel szemben az eltiltó végzést hozták, a felelősség alól való mentesülés érdekében hivatkozhat arra, hogy a tőle elvárható minden intézkedést megtett annak érdekében, hogy megakadályozza a tiltott cselekményt.

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 11 Miután a Constantin Film és a Wega – két filmgyártó cég – észlelte, hogy egy weboldal az engedélyük nélkül kínál letöltésre, illetve „streaming” útján történő megtekintésre általuk gyártott filmeket, a kérdést előterjesztő bírósághoz fordult annak érdekében, hogy az UrhG 81. cikkének (1a) bekezdése alapján kérje, hogy a bíróság kötelezze a UPC Telekabelt – mint internet-hozzáférést nyújtó szolgáltatót – arra, hogy akadályozza meg ügyfeleinek a szóban forgó weboldalhoz való hozzáférést, mivel ezen oldal olyan filmalkotásokat tesz engedélyük nélkül a közönség számára hozzáférhetővé, amelyek tekintetében ők a szerzői jogi szomszédos jogok jogosultjai.
- 12 2011. május 13-i végzésével a Handelsgericht Wien (Ausztria) megtiltotta a UPC Telekabelnek, hogy ügyfelei számára hozzáférést biztosítson a kérdéses weboldalhoz, különösen ezen oldal domainnévének és aktuális IP-címének (internetprotokoll-címének), valamint valamennyi olyan IP-címének a blokkolása útján, amelyről a társaságnak tudomása lehetett.
- 13 2011 júniusában a kérdéses weboldal – a német rendőrségnek az oldal üzemeltetőivel szemben foganatosított rendőrségi akcióját követően – beszüntette működését.
- 14 A fellebbviteli bíróságként eljáró Oberlandesgericht Wien (Ausztria) 2011. október 27-i végzésével megváltoztatta az elsőfokú bíróság végzését abban a részében, amelyben az tévesen határozta meg a UPC Telekabel által a kérdéses weboldalhoz való hozzáférés megakadályozása, és így az ideiglenes intézkedés végrehajtása érdekében konkrétan megteendő intézkedéseket. Mielőtt erre a következtetésre jutott, az Oberlandesgericht Wien azt állapította meg, hogy az UrhG 81. §-ának (1a) bekezdését a 2001/29 irányelv 8. cikkének (3) bekezdésére figyelemmel kell értelmezni. Ezek után úgy ítélte meg, hogy azáltal, hogy ügyfelei számára jogellenesen hozzáférhetővé tett tartalmakhoz biztosít hozzáférést, a UPC Telekabelt olyan közvetítő szolgáltatónak kell tekinteni, amelynek a szolgáltatásait szerzői és szomszédos jogok megsértése céljából veszik igénybe, és így a Constantin Film és a Wega jogosan kérte ideiglenes intézkedés meghozatalát e társasággal szemben. Ugyanakkor a szerzői jog védelmét illetően az Oberlandesgericht Wien úgy ítélte meg, hogy a UPC Telekabel csupán arra kötelezhető, mintegy eredménykötelezettség formájában, hogy megakadályozza ügyfelei részére a kérdéses weboldalhoz való hozzáférést, azonban az ennek végrehajtását szolgáló intézkedéseket szabadon választhatja meg.
- 15 A UPC Telekabel ezt követően felülvizsgálati kérelemmel fordult az Oberster Gerichtshofhoz (Ausztria).
- 16 Kérelmének alátámasztásaként a UPC Telekabel többek között arra hivatkozik, hogy szolgáltatásai nem minősíthetők a 2001/29 irányelv 8. cikke (3) bekezdése értelmében vett szerzői jogok vagy szomszédos jogok megsértése céljából igénybevett szolgáltatásoknak, hiszen ő semmiféle üzleti kapcsolatban nem áll a kérdéses weboldal üzemeltetőivel, és nem bizonyított, hogy az ő ügyfelei jogellenesen jártak volna el. Mindenesetre a UPC Telekabel azt állítja, hogy a végrehajtást szolgáló különféle blokkoló intézkedések mindegyike kijátszható technikailag, némelyikük pedig rendkívül költséges.

17 E körülményekre tekintettel az Oberster Gerichtshof felfüggesztette az eljárást, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjesztette a Bíróság elé:

- 1) Úgy kell-e értelmezni a 2001/29 irányelv 8. cikkének (3) bekezdését, hogy a [2001/29 irányelv 3. cikkének (2) bekezdése értelmében vett] jogi védelem alatt álló teljesítményeket az interneten a jogosult engedélye nélkül hozzáférhetővé tevő személy az e jogi védelem alatt álló teljesítményekhez hozzáférő személyek számára [internet-]hozzáférést nyújtó szolgáltató szolgáltatásait veszi igénybe?

Abban az esetben, ha az első kérdésre nemleges a válasz:

- 2) Csak akkor engedhető-e meg a [2001/29 irányelv 5. cikke (2) bekezdésének b) pontja értelmében vett] magáncélra szolgáló többszörözés és a [2001/29 irányelv 5. cikkének (1) bekezdése értelmében vett] járulékos vagy közbenső jellegű többszörözés, ha a többszörözés alapjául szolgáló példányt jogszerűen többszörözték, terjesztették vagy tették a nyilvánosság számára hozzáférhetővé?

Amennyiben az első vagy második kérdésre igenlő választ kell adni, és ezért a felhasználó számára [internet-]hozzáférést nyújtó szolgáltatóval szemben a 2001/29 irányelv 8. cikkének (3) bekezdése alapján ideiglenes intézkedést kell hozni:

- 3) Összeegyeztethető-e az uniós joggal, különösen az érdekeltek alapvető jogainak az uniós jog által megkívánt összemérésével, hogy a[z internet-]hozzáférést biztosító szolgáltatónak teljesen általánosan (tehát konkrét intézkedések elrendelése nélkül) megtiltsák, hogy ügyfeleinek hozzáférést nyújtson egy bizonyos weboldalhoz, amíg e weboldalon kizárólag vagy túlnyomórészt a jogosult engedélye nélkül tesznek hozzáférhetővé tartalmakat, ha a hozzáférést biztosító szolgáltató elkerülheti az e tilalom megsértése miatti preventív bírságot, ha bizonyítja, hogy egyébként minden elvárható intézkedést megtett?

A harmadik kérdésre adandó nemleges válasz esetén:

- 4) Összeegyeztethető-e az uniós joggal, különösen az érdekeltek alapvető jogainak az uniós jog által megkívánt összemérésével, hogy a[z internet-]hozzáférést biztosító szolgáltatót bizonyos intézkedések megtételére kötelezzék annak érdekében, hogy ügyfeleinek megnehezítse a jogellenesen hozzáférhetővé tett tartalmat magában foglaló weboldalhoz való hozzáférést, ha ezen intézkedések számottevő erőfeszítést igényelnek, de különösebb műszaki ismeretek nélkül is könnyedén kijátszhatók?

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések elfogadhatóságáról

- 18 Előjáróban hangsúlyozni kell, hogy az a körülmény, miszerint a szóban forgó weboldal beszüntette a működését, nem teszi az előzetes döntéshozatalra terjesztett kérdéseket elfogadhatatlanná.
- 19 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint ugyanis az EUMSZ 267. cikk szerinti eljárás keretében, amely a nemzeti bíróságok és a Bíróság feladatainak világos szétválasztásán alapul, kizárólag az ügyben eljáró és határozathozatalra hivatott nemzeti bíróság hatáskörébe tartozik annak megítélése, hogy – tekintettel az ügy sajátos jellemzőire – ítélete meghozatalához szükségesnek tartja-e az előzetes döntéshozatalt, és a Bíróságnak feltett kérdései relevánsak-e (lásd ebben az értelemben a C-415/11. sz. Aziz-ügyben 2013. március 14-én hozott ítélet 34. pontját).

- 20 Így a Bíróság csak akkor utasíthatja el a nemzeti bíróságok által előterjesztett előzetes döntéshozatal iránti kérelmet, ha az uniós jog kért értelmezése nyilvánvalóan semmilyen összefüggésben nincs az alapügy tényállásával vagy tárgyával, ha a probléma hipotetikus jellegű, vagy ha nem állnak a Bíróság rendelkezésére azok a ténybeli vagy jogi elemek, amelyek szükségesek ahhoz, hogy az elé terjesztett kérdésekre hasznos választ adhasson (lásd a fent hivatkozott Aziz-ügyben hozott ítélet 35. pontját).
- 21 Márpedig az alapeljárás tárgyát képező ügyben nem ez az eset áll fenn, hiszen az előzetes döntéshozatal iránti kérelemből kiderül, hogy az osztrák jog értelmében a kérdést előterjesztő bíróságnak határozatát az elsőfokú határozatban kifejtett tények alapján kell meghoznia, vagyis az azon időpont szerinti tények alapján, amikor az alapeljárás tárgyát képező weboldal még hozzáférhető volt.
- 22 Következésképpen az előzetes döntéshozatal iránti kérelem elfogadható.

Az első kérdéstről

- 23 Első kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra szeretne választ kapni, hogy a 2001/29 irányelv 8. cikkének (3) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy a védelem alatt álló teljesítményeket a jogosult engedélye nélkül az ezen irányelv 3. cikke (2) bekezdése értelmében hozzáférhetővé tevő személy az e műveket megtekintő személyek részére internet-hozzáférést nyújtó olyan szolgáltató szolgáltatásait használja, aki a 2001/29 irányelv 8. cikkének (3) bekezdése értelmében közvetítő szolgáltatónak minősül.
- 24 Előjáróban hangsúlyozni kell, hogy az alapügyben nem volt vitatott, hogy egy weboldalon az említett 3. cikk (2) bekezdésében említett jogosultak engedélye nélkül tettek hozzáférhetővé védelem alatt álló műveket.
- 25 Tekintve, hogy e rendelkezés szerint a jogosultak kizárólagos jogot élveznek műveik nyilvánosságra hozatalának engedélyezésére, illetve megtiltására, azt kell megállapítani, hogy a védelem alatt álló teljesítményeknek a jogosultak engedélye nélkül valamely weboldalon történő hozzáférhetővé tétele sérti a szerzői jogot és szomszédos jogokat.
- 26 A kérdéses szerzői jogokat sértő ilyen helyzetek orvoslása érdekében rendelkezik a 2001/29 irányelv 8. cikkének (3) bekezdése arról a lehetőségről, hogy a jogosultak kérelmezhetik az ideiglenes intézkedést azon közvetítő szolgáltatókkal szemben, akiknek a szolgáltatásait harmadik személy a jogaik megsértése céljából veszi igénybe.
- 27 Ugyanis, miként arra a 2001/29 irányelv (59) preambulumbekkezdése is utal, mivel egyre inkább a közvetítő szolgáltatók által nyújtott szolgáltatásokat használják fel a szerzői vagy szomszédos jogok megsértéséhez, sok esetben ezek a szolgáltatók vannak leginkább abban a helyzetben, hogy e jogsértéseknek véget vethessenek.
- 28 A jelen esetben a Handelsgericht Wien, majd az Oberlandesgericht Wien arra kötelezte a UPC Telekabelt, azaz azt az internet-hozzáférést nyújtó szolgáltatót, amellyel szemben az alapeljárás tárgyát képező ideiglenes intézkedést hozták, hogy vessen véget a Constantin Film és a Wega jogait sértő cselekményeknek.
- 29 A UPC Telekabel viszont vitatja, hogy ő a 2001/29 irányelv 8. cikkének (3) bekezdése értelmében vett olyan közvetítő szolgáltatónak minősíthető, amelynek szolgáltatásait szerzői jog vagy szomszédos jogok megsértése céljából veszik igénybe.

- 30 E tekintetben a 2001/29 irányelv (59) preambulumbekzdéséből az következik, hogy az ezen irányelv 8. cikke (3) bekezdésében alkalmazott közvetítő szolgáltató kifejezés valamennyi olyan személyre vonatkozik, aki, vagy amely, a védelem alatt álló mű vagy más teljesítmény tekintetében harmadik személy által elkövetett jogsértést hálózaton keresztül közvetíti.
- 31 Figyelemmel a 2001/29 irányelv által kitűzött célra, amely – miként az többek között annak (9) preambulumbekzdéséből is kiderül – nem más, mint az, hogy a jogosultak számára magas szintű védelmet biztosítson, a jogsértés ily módon alkalmazott fogalma úgy értendő, mint amely magában foglalja azt az esetet is, amikor a védelem alatt álló teljesítményt a szóban forgó jogosultak engedélye nélkül teszik interneten hozzáférhetővé.
- 32 Következésképpen, tekintettel arra, hogy az internet-hozzáférést biztosító szolgáltató olyan szereplő, aki kénytelen a valamely ügyfele és a harmadik fél közötti viszonyban megvalósuló jogsértést interneten keresztül továbbközvetíteni, hiszen a hálózathoz való hozzáférés biztosításával lehetővé teszi e közvetítést (lásd ebben az értelemben a C-557/07. sz. LSG-Gesellschaft zur Wahrnehmung von Leistungsschutzrechten ügyben 2009. február 19-én hozott végzés EBHT 2009., I-1227. o. 44. pontját), ezért azt kell megállapítani, hogy az olyan internet-hozzáférést nyújtó szolgáltató, mint az alapeljárásban szereplő, aki lehetővé teszi az ügyfelei részére a valamely harmadik fél által interneten hozzáférhetővé tett, védelem alatt álló teljesítményekhez való hozzáférést, olyan közvetítő szolgáltató, amelynek a szolgáltatásait a 2001/29 irányelv 8. cikkének (3) bekezdése értelmében szerzői jogok vagy szomszédos jogok megsértése céljából veszik igénybe.
- 33 E következtetést megerősíti a 2001/29 irányelv célkitűzése is. Ugyanis az internet-hozzáférést biztosító szolgáltatóknak a kizárása a 2001/29 irányelv 8. cikke (3) bekezdésének hatálya alól lényegesen csökkentené a jogosultaknak az irányelv által megvalósítani kívánt védelmét (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott LSG-Gesellschaft zur Wahrnehmung von Leistungsschutzrechten ügyben hozott végzés 45. pontját).
- 34 Az említett következtetést nem kérdőjelezheti meg az a kifogás, miszerint ahhoz, hogy a 2001/29 irányelv 8. cikkének (3) bekezdése alkalmazható legyen, az szükséges, hogy szerződéses viszony álljon fenn az internet-hozzáférést biztosító szolgáltató és azon személy között, aki elkövette a szerzői jog vagy a szomszédos jog megsértését.
- 35 Ugyanis sem az említett 8. cikk (3) bekezdésének szövegéből, sem a 2001/29 irányelv más rendelkezéséből nem következik, hogy kifejezetten megkívánt lenne a szerzői jogot vagy szomszédos jogot megsértő személy és a közvetítő szolgáltató közötti konkrét jogviszony. Ezenfelül e követelmény fennállására nem lehet következtetni az ezen irányelv által kitűzött célokból sem, hiszen e követelmény elismerése csökkentené a szóban forgó jogosultak részére elismert jogi védelmet, miközben az említett irányelv célja, miként az többek között a (9) preambulumbekzdéséből is kiderül, éppen a védelem magas szintjének biztosítása a számukra.
- 36 A Bíróság által a jelen ítélet 30. pontjában levont következtetés érvényét nem gyengíti az az állítás sem, miszerint ahhoz, hogy valamely internet-hozzáférést nyújtó szolgáltatóval szemben ideiglenes intézkedés elrendelését lehessen kérni, a szerzői vagy szomszédos jogi jogosultaknak kell bizonyítaniuk, hogy az említett szolgáltató egyes ügyfelei valóban megtekintik a szóban forgó weboldalon a jogosultak engedélye nélkül hozzáférhetővé tett, védelem alatt álló teljesítményeket.
- 37 Ugyanis a 2001/29 irányelv előírja, hogy a tagállamok által az annak való megfelelés érdekében megteendő intézkedések célja nem csupán a szerzői vagy szomszédos jogi jogsértések megszüntetése, hanem azok megelőzése is (lásd ebben az értelemben a C-70/10. sz. Scarlet Extended ügyben 2011. november 24-én hozott ítélet [EBHT 2011., I-11959. o.] 31. pontját és a C-360/10. sz. Sabam-ügyben 2012. február 16-án hozott ítélet 29. pontját).

- 38 Márpedig, az ilyen megelőző hatás előfeltétele az, hogy a szerzői vagy szomszédos jogok jogosultjai anélkül is fel tudjanak lépni, hogy bizonyítaniuk kellene, hogy valamely internet-hozzáférést nyújtó szolgáltató ügyfelei valóban megtekintik az említett jogosultak engedélye nélkül hozzáférhetővé tett, védelem alatt álló teljesítményeket.
- 39 Ez még inkább így van, ha valamely mű hozzáférhetővé tétele cselekménye fennállásának kizárólag az az előfeltétele, hogy az említett művet a közönség számára hozzáférhetővé tegyék, anélkül hogy meghatározó jelentősége lenne annak, hogy a nyilvánosság tagjait képező személyek valóban hozzáfértek-e e műhöz (lásd ebben az értelemben a C-306/05. sz. SGAE-ügyben 2006. december 7-én hozott ítélet [EBHT 2006., I-11519. o.] 43. pontját).
- 40 A fentiekre figyelemmel az első kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2001/29 irányelv 8. cikkének (3) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az a személy, aki valamely weboldalon védelem alatt álló műveket tesz hozzáférhetővé a jogosultak engedélye nélkül, ezen irányelv 3. cikkének (2) bekezdése értelmében, az e műveket megtekintő személyek olyan internet-hozzáférést biztosító szolgáltatójának szolgáltatásait használja, akit a 2001/29 irányelv 8. cikke (3) bekezdése értelmében vett közvetítő szolgáltatónak kell tekinteni.

A második kérdésről

- 41 Figyelembe véve az első kérdésre adott választ, a második kérdést nem szükséges megválaszolni.

A harmadik kérdésről

- 42 Harmadik kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra szeretne választ kapni, hogy az uniós jog által elismert alapvető jogokat úgy kell-e értelmezni, hogy azokkal ellentétes, ha valamely bíróság által elrendelt ideiglenes intézkedéssel az internet-hozzáférést nyújtó szolgáltatónak megtiltják, hogy ügyfelei részére hozzáférést biztosítson valamely olyan weboldalhoz, amely a jogosultak engedélye nélkül tesz elérhetővé védelem alatt álló műveket, ha ezen ideiglenes intézkedés nem határozza meg pontosan azt, hogy e szolgáltatónak milyen intézkedéseket kell megtennie, és ez utóbbi mentesülhet az említett ideiglenes intézkedésben foglaltak megszegése esetén járó bírság megfizetésének kötelezettsége alól annak bizonyításával, hogy minden elvárható intézkedést megtett.
- 43 E tekintetben, miként az a 2001/29 irányelv (59) preambulumbekkezdéséből következik, a tagállamok által az ezen irányelv 8. cikkének (3) bekezdése alapján meghatározandó ideiglenes intézkedések – mint például a teljesítendő feltételekre és a követendő eljárásra vonatkozó intézkedések – részletes végrehajtási szabályai a nemzeti jog hatálya alá tartoznak.
- 44 Következésképpen e nemzeti szabályoknak, éppúgy, mint azok nemzeti bíróságok általi alkalmazásának, tiszteletben kell tartaniuk a 2001/29 irányelvből, valamint az annak (3) preambulumbekkezdése által hivatkozott jogforrásokból következő korlátozásokat (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Scarlet Extended ügyben hozott ítélet 33. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).
- 45 Az olyan ideiglenes intézkedés uniós jognak való megfelelésének megítéléséhez, mint amilyen az alapeljárás tárgyát képező intézkedés, amelyet a 2001/29 irányelv 8. cikkének (3) bekezdése alapján hoztak, többek között figyelembe kell venni az alkalmazandó alapvető jogok védelméből eredő követelményeket, méghozzá az Európai Unió Alapjogi Chartája (a továbbiakban: Charta) 51. cikkének megfelelően (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Scarlet Extended ügyben hozott ítélet 41. pontját).
- 46 A Bíróság korábban már kimondta, hogy amikor különféle alapvető jogok ütköznek egymással, a tagállamoknak kell az irányelv átültetése során ügyelniük arra, hogy az irányelv olyan értelmezésére támaszkodjanak, amelyek biztosítják az uniós jogrend által védelemben részesített, különböző

alkalmazandó alapjogok közötti megfelelő egyensúlyt. Továbbá az említett irányelv átültetésére vonatkozó intézkedések végrehajtása során a tagállami hatóságoknak és bíróságoknak nemcsak az a kötelessége, hogy nemzeti jogukat az említett irányelvvel összhangban értelmezzék, hanem az is, hogy ne támaszkodjanak annak olyan értelmezésére, amely az említett alapjogokba vagy más uniós jogi általános alapelvbe, mint az arányosság elvébe, ütközik (lásd ebben az értelemben a C-275/06. sz. Promusicae-ügyben 2008. január 29-én hozott ítélet [EBHT 2008., I-271. o.] 68. pontját).

- 47 Jelen esetben hangsúlyozni kell, hogy az olyan ideiglenes intézkedés, mint amilyen az alapeljárás tárgyát képező, amelyet a 2001/29 irányelv 8. cikkének (3) bekezdése alapján hoztak, egyfelől a szellemi tulajdonjog részét képező, és ennél fogva a Charta 17. cikkének (2) bekezdése szerinti védelem alatt álló szerzői és szomszédos jogokat, másfelől az internet-hozzáférést nyújtó szolgáltatókhoz hasonló gazdasági szereplőket a Charta 16. cikke értelmében megillető vállalkozási szabadságot, valamint a Charta 11. cikke szerint az internetfelhasználókat megillető információs szabadságot állítja egymással szembe.
- 48 Ami a vállalkozás szabadságát illeti, meg kell állapítani, hogy az olyan ideiglenes intézkedés elfogadása, mint amely az alapeljárás tárgyát képezi, korlátozza e szabadságot.
- 49 A vállalkozás szabadsága ugyanis többek között a vállalkozások azon jogát jelenti, hogy – az őket a saját cselekményeikért terhelő felelősség körében – szabadon rendelkezhessenek a rendelkezésükre álló gazdasági, műszaki és pénzügyi forrásokkal.
- 50 Márpedig az olyan ideiglenes intézkedés, mint amely az alapeljárás tárgyát képezi, olyan terhet ró a címzettjére, amely korlátozza a rendelkezésére álló források szabad felhasználását, hiszen arra kötelezi, hogy olyan intézkedéseket hozzon, amelyek jelentős költségekkel járhatnak a számára, számottevő kihatással lehetnek tevékenységeinek megszervezésére, illetve bonyolult és komplex műszaki megoldásokat igényelhetnek.
- 51 Ugyanakkor az ilyen intézkedés nem tűnik olyannak, mint amely magának az alapeljárásban szereplőhöz hasonló internet-hozzáférést nyújtó szolgáltatók vállalkozási szabadságának a lényegét sértené.
- 52 Egyrészt az olyan ideiglenes intézkedés, mint amely az alapeljárás tárgyát képezi, a címzettjére bízva annak eldöntését, hogy milyen konkrét intézkedéseket tesz az előirányzott cél elérésére, és így az érintett olyan intézkedések életbeléptetése mellett dönthet, amelyek a rendelkezésére álló forrásokra és kapacitásokra tekintettel a legmegfelelőbbek, és összeegyeztethetők azokkal az egyéb kötelezettségekkel és kihívásokkal, amelyekkel tevékenysége gyakorlása során szembesülnie kell.
- 53 Másrészt, az ilyen intézkedés lehetővé teszi a címzettje számára, hogy mentesüljön az őt terhelő felelősség alól annak bizonyításával, hogy ő minden elvárható intézkedést megtett. Márpedig e mentesülés lehetőségének minden bizonnyal az a hatása, hogy ezen intézkedés címzettje nem köteles elviselhetetlen áldozatokat hozni, ami indokoltnak tűnik többek között azon tényre való tekintettel is, hogy ez utóbbi nem az ideiglenes intézkedés elrendelését kiváltó szellemi tulajdonjoghoz fűződő alapvető jog megsértését elkövető személy.
- 54 E tekintetben, a jogbiztonság elvének megfelelően, az ideiglenes intézkedés olyan címzettjének, mint amely az alapeljárásban is szerepel, lehetősége kell legyen arra, hogy a bíróság előtt – miután ismertté váltak az általa megtett intézkedések, de még azelőtt, hogy adott esetben vele szemben szankciót szabnának ki – hivatkozhasson arra, hogy a megtett intézkedések igenis olyanok voltak, amelyeket a tiltott cselekmény megakadályozása érdekében tőle el lehetett várni.

- 55 Következésképpen, amikor valamely ideiglenes intézkedés olyan címzettje, mint amely az alapeljárásban szerepel, megválasztja az ideiglenes intézkedésben foglaltaknak való megfelelés érdekében megteendő intézkedéseket, ügyelnie kell arra, hogy tiszteletben tartsa az internetfelhasználók információs szabadságához fűződő alapjogot.
- 56 E tekintetben az internet-hozzáférést nyújtó szolgáltató által megtett intézkedéseknek szigorúan célirányosaknak kell lenniük, abban az értelemben, hogy arra kell szolgáltniuk, hogy véget vessenek a szerzői vagy szomszédos jogok harmadik személy által történő megsértésének, anélkül hogy ez az említett szolgáltató szolgáltatásait igénybe vevő internetfelhasználóknak az ott található információkhoz való jogszerű hozzáférésére kihatással lenne. Máskülönben az említett szolgáltatónak az említett felhasználók információs szabadságába való beavatkozása az elérni kívánt célra figyelemmel indokolatlan lenne.
- 57 A nemzeti bíróságoknak lehetősége kell legyen annak vizsgálatára, hogy ez utóbbi eset áll-e fenn. Márpedig az olyan ideiglenes intézkedés esetén, mint amely az alapeljárás tárgyát képezi, hangsúlyozni kell, hogy ha az internet-hozzáférést biztosító szolgáltató olyan intézkedéseket tesz, amelyek lehetővé teszik számára a meghatározott eltiltás végrehajtását, a tagállami bíróságoknak ezzel kapcsolatos kifogás hiányában nincs lehetősége ilyen vizsgálat elvégzésére a végrehajtási eljárás szakaszában. Következésképpen ahhoz, hogy az uniós jog által elismert alapjogok ne akadályozzák az olyan ideiglenes intézkedések elfogadását, mint amely az alapeljárás tárgyát képezi, az szükséges, hogy a nemzeti eljárási szabályok biztosítsák az internetfelhasználók számára azt a lehetőséget, hogy jogaikat bíróság előtt érvényesíthessék, miután az internet-hozzáférést nyújtó szolgáltató által megtett végrehajtási intézkedések ismertté váltak.
- 58 Ami a szellemi tulajdonjogot illeti, először is hangsúlyozni kell, hogy nem kizárt, hogy valamely olyan ideiglenes intézkedés végrehajtása, mint amely az alapeljárás tárgyát képezi, nem vezet teljes körű eredményre az érintettek szellemi tulajdonjogainak megsértésének megszűnését illetően.
- 59 Ugyanis egyrészt, amint az korábban megállapításra került, az ilyen ideiglenes intézkedés címzettje mentesülhet az őt terhelő felelősség alól, és így bizonyos esetlegesen kivitelezhető intézkedések megtétele alól is, ha azok nem minősíthetők elvárhatóknak.
- 60 Másrésztől nem kizárt, hogy nem létezik vagy a gyakorlatban nem valósítható meg olyan technikai eljárás, amely teljes mértékben meg tudja akadályozni a szellemi tulajdonjogi jogsértéseket, aminek az lehet a következménye, hogy egyes megtett intézkedéseket adott esetben így vagy úgy ki lehet játszani.
- 61 Hangsúlyozni kell, hogy a Charta 17. cikkének (2) bekezdéséből egyáltalán nem következik, hogy a szellemi tulajdonjog érinthetetlen lenne, és ennél fogva abszolút jelleggel kellene biztosítani a védelmét (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Scarlet Extended ügyben hozott ítélet 43. pontját).
- 62 Következésképpen az alapeljárás tárgyát képezőhöz hasonló ideiglenes intézkedés címzettje által megtett intézkedéseknek a végrehajtásukkor kellően hatékonyaknak kell lenniük a szóban forgó alapjog védelmének biztosításához, vagyis azt a hatást kell elérniük, hogy megakadályozzák, vagy legalább nehezen kivitelezhetővé tegyék a védelem alatt álló művek engedély nélküli megtekintéseit, és hogy komoly visszatartó erőt gyakoroljanak az ezen intézkedés címzettjének szolgáltatásait a részükre az említett alapjog megsértésével hozzáférhetővé tett művek megtekintése céljából igénybe vevő internetfelhasználókra.
- 63 Következésképpen, még ha az alapeljárás tárgyát képezőhöz hasonló ideiglenes intézkedések végrehajtására megtett intézkedések adott esetben nem is alkalmasak azon eredmény elérésére, hogy teljes mértékben megszüntessék a szellemi tulajdonjogi jogsértéseket, ettől még nem tekinthetők a Charta 52. cikke (1) bekezdésének végén említett, az alkalmazandó alapjogok közötti kellő egyensúly megtalálására vonatkozó követelménnyel összeegyeztethetetlennek, amennyiben egyrészt nem fosztják meg szükségtelenül az internetfelhasználókat attól a lehetőségtől, hogy a rendelkezésre álló

információkhoz megengedett módon hozzáférjenek, másrészt pedig azzal a hatással járnak, hogy megakadályozzák, vagy legalábbis nehezen kivitelezhetővé teszik a védelem alatt álló művek engedély nélküli megtekintéseit, és komoly visszatartó erőt gyakorolnak az internetfelhasználókra az ezen intézkedés címzettjének szolgáltatásainak a részükre a szellemi tulajdonjog megsértésével hozzáférhetővé tett művek megtekintése céljából történő igénybevitelét illetően.

- 64 A fenti megfontolásokra való tekintettel a harmadik kérdésre azt a választ kell adni, hogy az uniós jog által elismert alapjogokat úgy kell értelmezni, hogy azokkal nem ellentétes, ha bíróság által elrendelt ideiglenes intézkedéssel valamely internet-hozzáférést nyújtó szolgáltatónak megtiltják, hogy ügyfelei részére hozzáférést biztosítson valamely olyan weboldalhoz, amely a jogosultak engedélye nélkül tesz elérhetővé védelem alatt álló műveket, ha ezen ideiglenes intézkedés nem határozza meg pontosan azt, hogy e szolgáltatónak milyen intézkedéseket kell megtennie, és ha ez utóbbi mentesülhet az említett ideiglenes intézkedésben foglaltak megszegése esetén kiszabható bírság megfizetésének kötelezettsége alól annak bizonyításával, hogy minden elvárható intézkedést megtett, amennyiben a megtett intézkedések ugyanakkor egyrészt nem fosztják meg szükségtelenül az internetfelhasználókat attól a lehetőségtől, hogy a rendelkezésre álló információkhoz megengedett módon hozzáférjenek, másrészt pedig azzal a hatással járnak, hogy megakadályozzák, vagy legalábbis nehezen kivitelezhetővé teszik a védelem alatt álló művek engedély nélküli megtekintéseit, és komoly visszatartó erőt gyakorolnak az ugyanezen ideiglenes intézkedés címzettjének szolgáltatásait a részükre a szellemi tulajdonjog megsértésével hozzáférhetővé tett művek megtekintése céljából igénybe vevő internetfelhasználókra, aminek vizsgálata a nemzeti hatóságok és bíróságok feladata.

A negyedik kérdéstről

- 65 Figyelembe véve a harmadik kérdésre adott választ, a negyedik kérdésre nem szükséges válaszolni.

A költségekről

- 66 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (negyedik tanács) a következőképpen határozott:

- 1) **Az információs társadalomban a szerzői és szomszédos jogok egyes vonatkozásainak összehangolásáról szóló, 2001. május 22-i 2001/29/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 8. cikkének (3) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az a személy, aki valamely weboldalon védelem alatt álló műveket tesz hozzáférhetővé a jogosultak engedélye nélkül, ezen irányelv 3. cikkének (2) bekezdése értelmében, az e műveket megtekintő személyek olyan internet-hozzáférést biztosító szolgáltatójának szolgáltatásait használja, akit a 2001/29 irányelv 8. cikke (3) bekezdése értelmében vett közvetítő szolgáltatónak kell tekinteni.**
- 2) **Az uniós jog által elismert alapjogokat úgy kell értelmezni, hogy azokkal nem ellentétes, ha bíróság által elrendelt ideiglenes intézkedéssel valamely internet-hozzáférést nyújtó szolgáltatónak megtiltják, hogy ügyfelei részére hozzáférést biztosítson valamely olyan weboldalhoz, amely a jogosultak engedélye nélkül tesz elérhetővé védelem alatt álló műveket, ha ezen ideiglenes intézkedés nem határozza meg pontosan azt, hogy e szolgáltatónak milyen intézkedéseket kell megtennie, és ez utóbbi mentesülhet az említett ideiglenes intézkedésben foglaltak megszegése esetén kiszabható bírság megfizetésének kötelezettsége alól annak bizonyításával, hogy minden elvárható intézkedést megtett, amennyiben a megtett intézkedések ugyanakkor egyrészt nem fosztják meg szükségtelenül**

az internetfelhasználókat attól a lehetőségtől, hogy a rendelkezésre álló információkhoz megengedett módon hozzáférjenek, másrészt pedig azzal a hatással járnak, hogy megakadályozzák, vagy legalábbis nehezen kivitelezhetővé teszik a védelem alatt álló művek engedély nélküli megtekintéseit, és komoly visszatartó erőt gyakorolnak az ugyanezen ideiglenes intézkedés címzettjének szolgáltatásait a részükre a szellemi tulajdonjog megsértésével hozzáférhetővé tett művek megtekintése céljából igénybe vevő internetfelhasználókra, aminek vizsgálata a nemzeti hatóságok és bíróságok feladata.

Aláírások